

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce: **D. P.**
zast.: L. L.

proti

žalovaným: 1) **Ministerstvo spravedlnosti**, sídlem Praha 2, Vyšehradská 16
2) **Věznice Rýnovice**, sídlem Belgická 11, Rýnovice
3) **Věznice Všehrdy**, sídlem Všehrdy 26

v žalobě o nezákonném zásahu,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se domáhá po soudu vydání rozsudku, kterým by soud obecně konstatoval, že se žalovaní dopustili na něm vědomého mučení, nelidského zacházení a neposkytli mu péči, dále žádal, aby soud zrušil veškeré kázeňské tresty, které mohou mít za následek nepropuštění z výkonu trestu a aby žalovaným přikázal, aby žalobce byl přerážen do věznice Karviná.

Soud při posouzení věci, která probíhá delší dobu, a o níž rozhodovaly již soudy různých instancí a pravomocí, vychází z požadavku, který žalobce (resp. jeho zástupce) formuloval, a při určení žalovaných z procesního hlediska označuje ty subjekty, které žalobce označil.

Všichni žalovaní s žalobou nesouhlasili, první žalovaný namítá svou nedostatečnou pasivní legitimaci, další žalovaní mj. navrhovali žalobu odmítnout pro nedostatek pravomoci soudu rozhodnout o formulovaném žalobním návrhu.

Před samotným věcným posouzením žaloby soud zkoumal, zda je žaloba přípustná, a dospěl k závěru, že tomu tak není, a to vůči z žádnému k označených žalovaným.

Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s.ř.s.“): *„Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“*

Podle ust. § 85 s.ř.s.: *„Žaloba je nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.“*

V této věci se žalobce v první části žaloby domáhá konstatace nezákonnosti zásahu v minulosti, která spočívá v tvrzeném neposkytnutí zdravotní péče, přičemž žalobce se domáhal po Generálním ředitelství vězeňské služby přearažení do jiné věznice. Žalobce je ve výkonu trestu odnětí svobody, tvrdí, že mu není poskytována dostatečná zdravotní péče.

Postup při výkonu trestu odnětí svobody upravuje cele zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o výkonu trestu“). Umístování odsouzených upravuje ust. § 7 tohoto zákona, včetně možnosti podat žádost o možnosti vykonávat trest ve specializovaném oddělení věznice. Další zařazování do typů věznic je cele upraveno v ust. § 9 zákona o výkonu trestu a rozhoduje o něm generální ředitelství Vězeňské služby. Rovněž v tomto řízení je možné požádat o přemístění odsouzeného, o čemž je v rámci tohoto zákona vydáváno rozhodnutí.

Jinými slovy řečeno – žalobce má konkrétní možnosti, jak požádat o umístění do jiné věznice, a to podle shora uvedených ustanovení zákona o výkonu trestu. O takové jeho žádosti musí být rozhodnuto, a pokud s ním žalobce nesouhlasí, může se přezkumu takového rozhodnutí domáhat. Zákon výslovně hovoří o žádosti a o tom, že je o ní rozhodnuto, jedná se tak o stanovení práv a povinností v konkrétním právním řízení, kde jsou zákonné požadavky posuzovány.

Proto takový postup musí mít přednost před obecnou ochranou soudu proti nezákonnému zásahu v řízení podle ust. § 82 a násl. soudního řádu správního. Protože taková možnost tu v právu existuje, je možná ochrana žalobce tímto žalobním typem zásahové žaloby nepřípustná, neboť žalobce se může bránit takovému postupu jinými právními prostředky.

U části žaloby, kde žalobce požadoval, aby byl přearažen do jiné věznice, je možné uvést totéž. Zákon o výkonu trestu upravuje právní řízení, v jehož rámci se žalobce může svého tvrzeného práva domáhat. Proto podání zásahové žaloby je nadbytečné a taková žaloba je nepřípustná, neboť zde existují jiné právní prostředky, jak se takového postupu domáhat.

Všechny tyto prostředky obrany pak mj. umožňují, aby se žalobce domáhal svých tvrzených práv souvisejících s poskytováním zdravotních služeb.

Dále soud uvádí, že rovněž tak k obecně vymezenému konstatování tvrzeného nezákonnému zásahu, jak žalobce v žalobě uváděl, nemá žádnou pravomoc v rámci soudního řádu správního. Každý tvrzený zásah v minulosti musí být v tomto žalobním řízení dostatečně konkretizován a musí být patrné, které konkrétní veřejné subjektivní právo mělo být nějakým postupem porušeno. Tomu neodpovídá tak obecná formulace návrhu výroku rozsudku, jakou provedl žalobce, neboť pouze obecně popisuje právní úpravu bez toho, aniž by takovou okolnost konkretizoval na konkrétní tvrzený zásah v minulosti. I z tohoto důvodu se tak jedná o obecnou formulaci, která nemůže být v této své obecnosti výrokem rozsudku soudu, který musí cílit na konkrétní tvrzený zásah v minulosti.

Pokud žalobce po soudu žádal velmi obecně, aby zrušil veškeré jeho kázeňské tresty, pak rovněž v tomto směru je žaloba nepřijatelná. Žalobce nijak nekonkretizoval, o jaké kázeňské tresty by se mělo jednat, proto není ani možné jednoznačněji určit, zda byly splněny procesní podmínky pro podání takové žaloby (zejména dodržení zákonné lhůty pro podání takové žaloby). Žalobce byl soudem vyzván, aby svou žalobu upřesnil a doplnil, toto usnesení mu bylo doručeno, žalobce reagoval tímto obecným způsobem. Proto další výzva a poučení by již byl neúčelný procesní postup, když žalobce byl poučen, jak má doplnění návrhu výroku rozsudku provést, to však neučinil. V tomto směru se tak jedná o nedoplněný a neprojednatelný návrh, který nebyl přes výzvu soudu doplněn, a jsou zde tak naplněny zákonné podmínky pro odmítnutí takového návrhu podle ust. § 37 odst. 5 soudního řádu správního. I kdyby tomu tak bylo, vzhledem k poměrně přísným procesním podmínkám pro obranu před soudem v řízení o žalobě (ust. § 65 a násl. soudního řádu správního) lze mít za to, že lhůta pro podání žaloby již v minulosti uplynula. Soud nemůže rozhodovat podle soudního řádu správního obecně o nějakých typových rozhodnutích, která nejsou dostatečně konkretizována, neboť soud nemá pravomoc rušit takto vymezená rozhodnutí, ale pouze konkrétně napadené správní akty.

Proto se jedná o částečně o žalobu nepřijatelnou podle ust. § 85 soudního řádu správního, částečně o nedostatečně doplněný procesní úkon žalobce podle ust. § 37 odst. 5 soudního řádu správního, a je tak namístě žalobu jako celek odmítnout podle těchto ustanovení.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 3 soudního řádu správního.

Soudní poplatek nebyl vybírán, neboť žalobce byl od jeho placení soudem osvobozen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. června 2024

JUDr. Ladislav Hejtmánek
předseda senátu